

מדריך למורה

#האתגר_הכתום

רקע

אורח החיים המודרני ותרבות הצריכה המתחזקת בעשורים האחרונים מובילים ליצירת הרים של פסולת. מוצרים שאין לנו צורך בהם ושלל אריזות שנזרקות ללא טיפול תופסים מקום רב ומכלים משאבים. אין מוצר שמגיע אלינו ללא אריזה העשויה מחומרי גלם שונים: פלסטיק, מתכת, נייר או זכוכית. אפילו פירות וירקות מגיעים אלינו בשקיות או בארגז. אדם בישראל מייצר בממוצע כשני ק"ג פסולת ביום. אם נכפיל את הנתון הזה במספר ימות השנה ובמספר התושבים במדינה, נמצא שכמות הפסולת הביתית השנתית בישראל היא עצומה.

נוסף על כך רוב מהפסולת בישראל מועברת להטמנה, שם היא פולטת חומרים רעילים לאוויר ולאדמה. ההשלכות של עובדה זו הן כפולות: הפסולת שאנו מייצרים גם תופסת קרקע – משאב מוגבל בכדור הארץ בכלל ובישראל בפרט – וגם פוגעת בה. עד לפני כעשור הפתרון הנפוץ לבעיית הפסולת בארץ היה הטמנה, אלא שכאמור, פתרון זה יוצר בעיות סביבתיות חמורות. עם השנים פוזרו ברחבי ישראל פחים המיועדים להפרדה ומיון של פסולת אריזות הניתנות למיחזור.

על התהליך

לרגל שבוע מדע וטכנולוגיה בראי שינוי האקלים, שחל במאי 2023, משרד החינוך ומטח (המרכז לטכנולוגיה חינוכית) גאים להכריז על #האתגר_הכתום: תחרות תוצרים כיתתיים לעידוד המיחזור בחסות תמיר תאגיד המחזור. פעילות זו מזמנת לתלמידים את האפשרות להביע יצירתיות בתהליך הלמידה ולהגביר את המודעות למיחזור בכלל ולזריקת אריזות לפח הכתום בפרט.

שלב 1 | פעילות דיגיטלית - בעיית הפסולת והדרכים להתמודדות איתה

קבוצות של 3-4 לומדים

אינטרוספקציה
ורפלקציה, עבודת צוות,
גילוי סקרנות

מחשב, מקרן

45 דקות למידה

תוכן הפעילות: בשלב הראשון ייחשפו התלמידים בפעילות אינטראקטיבית לבעיית הפסולת ודרכי הטיפול בה. מטרת הפעילות הן:

- להכיר את בעיית הפסולת, היקפה וההשפעות השליליות שלה על הסביבה
  - להיחשף לדרכי ההתמודדות עם הפסולת, ולהבין את החשיבות של מיחזור האריזות.
- הלומדה מורכבת מפעילויות משחקיות, בהנחיית דדי החתול הממחזר, שמטרתן לעורר מודעות עצמית למקומם של התלמידים ביצירת בעיית הפסולת ובהתמודדות עימה. הלומדה מחברת בין התוכן הנלמד לעולמם של הילדים והופכת אותו לרלוונטי עבורם, במטרה לגייסם ולהניעם לפעולת מיחזור האריזות.

המלצות וטיפים למהלך ההוראה:

רגע לפני הפעילות הדיגיטלית:

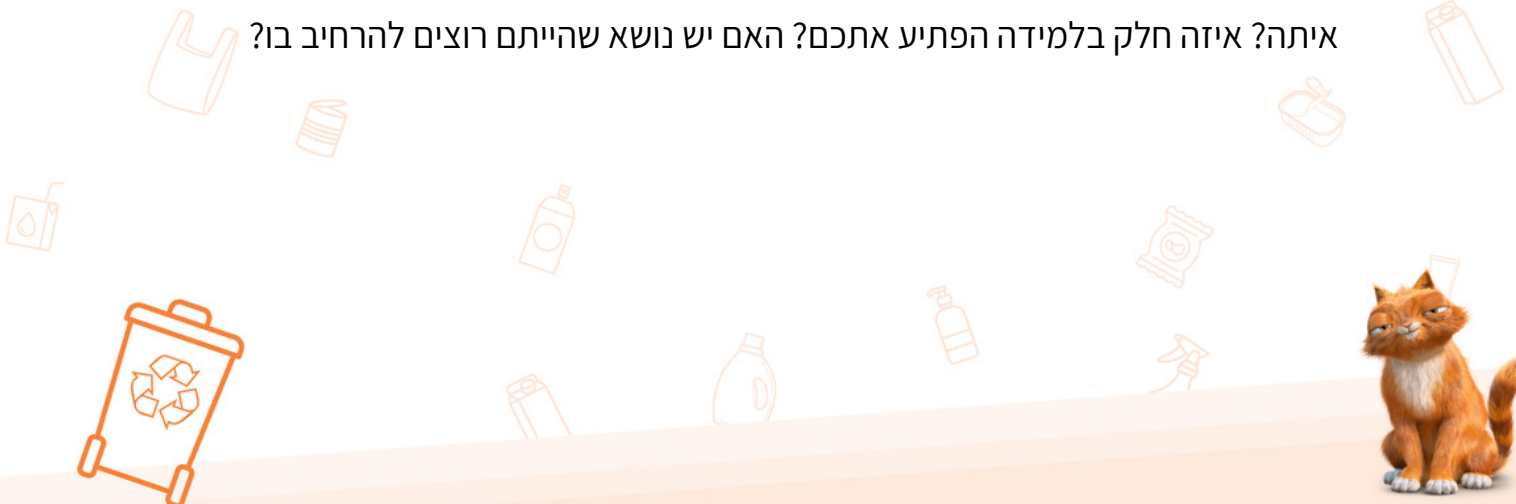
חלקו את הכיתה לקבוצות, שלכל אחת מהן יש מחשב לעבודה משותפת ושלחו את הקישור לפעילות.
* אם אין בהישג ידכם מחשב לכל קבוצה, אפשר להקרין את הפעילות על הלוח ולקיים למידה כיתתית.

בזמן הפעילות הדיגיטלית:

הפעילות היא פעילות קבוצתית בסגנון למידה עצמאית (הלמידה מתקדמת באופן עצמאי). כל ההנחיות לתלמידים נמצאות בתוך הפעילות. ניתן להסתובב בין הקבוצות ולהתיישב עימן לסירוגין.

לאחר הפעילות הדיגיטלית:

שאלו את התלמידים: איזה דבר חדש למדתם על בעיית הפסולת או על הדרכים להתמודד איתה? איזה חלק בלמידה הפתיע אתכם? האם יש נושא שהייתם רוצים להרחיב בו?

שלב 2 | פעילות דיגיטלית - ליווי הלומדים בתהליך יצירת התוצר

קבוצות של 3-4 לומדים

עבודת צוות, יוזמה
חברתית, יצירתיות

מחשב, מקרן

45 דקות למידה

תוכן הפעילות:

עד כה התלמידים צוידו בידע הנדרש על מנת לתפוס את בעיית נפח הפסולת ואת החשיבות של מיחזור בכלל והשלכה לפח הכתום בפרט. בפעילות דיגיטלית זו, התלמידים יתחלקו לקבוצות המקוריות מהפעילות הדיגיטלית הקודמת, ובליווי צמוד של דדי החתול ייצרו סרטון לעידוד הפרדת פסולת לפח הכתום. הפעילות תלווה את התלמידים בתהליך יצירת התוצר. ייתכן שהתלמידים לא יסיימו את הסרטון עד סיום השיעור. לכן, במידה שהדבר מתאפשר, הקדישו שיעור נוסף להמשך יצירת הסרטון לתחרות. אם אין באפשרותכם לעשות זאת, הנחו את התלמידים לסיים את הסרטון בבית. בפעילות יסופקו טיפים ומחווין ליצירת התוצר.

יוצרים את התוצר: סרטון לעידוד השלכת אריזות לפח הכתום

משימת קבוצות התלמידים היא ליצור סרטון בסגנון טיקטוק שאורכו עד 60 שניות לכל היותר. הסרטון צריך להניע לפעולה ולעודד את צופיו להשליך יותר אריזות לפח הכתום.

איך לבחור את הסרטון המנצח?

ניתן לבצע תהליך של הערכת עמיתים בעזרת המחונן המצורף, ובסיום התהליך לבחור את התוצר שקיבל את הניקוד הגבוה ביותר. לחלופין, אהמורה יכולה להעריך את הסרטונים בהתאם למחונן.

#האתגר_הכתום: מחונן להערכת התוצר

קריטריון להערכה	תיאור	10 נקודות	5 נקודות	1 נקודה
תוכן ומסר	הסרטון מעודד לפעולת זריקת אריזות לפח הכתום	מצויין	טוב	במידה מועטה
	לסרטון קו עלילה ברור ומסר בולט	מצויין	טוב	במידה מועטה
	הסרטון מכיל תכנים שנלמדו בלומדה שמדגישים את הערך במיחזור אריזות	מצויין	טוב	במידה מועטה
	תסריט הסרטון כתוב היטב ונשלח ביחד עם הסרטון לועדת השיפוט	מצויין	טוב	במידה מועטה
איכות הסרטון	אורך הסרטון לא עולה על 60 שניות	מצויין	טוב	במידה מועטה
	איכות הצילום והסאונד טובים ולא מקוטעים	מצויין	טוב	במידה מועטה
	בסרטון אין פגיעה בזכויות יוצרים	מצויין	טוב	במידה מועטה
	בסרטון אין תוכן פוגעני או בלתי הולם	מצויין	טוב	במידה מועטה
יצירתיות	תוכן הסרטון מקורי ולא פורסם בעבר כולל שימוש בתמונות, טקסטים או מוזיקה	מצויין	טוב	במידה מועטה
עבודת צוות	ניכר שהשתתפו בהכנת הסרטון מספר רב של לומדים	מצויין	טוב	במידה מועטה

